

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-92

від «30» січня 2020 року

**Міністерство соціальної
політики України**

Про погодження проекту акта

Асоціація міст України розглянула проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення організаційної структури та державного контролю у сфері захисту прав дітей та соціальної підтримки сім'ї» (далі – Законопроект), надісланий на погодження Мінсоцполітики листом від 14.01.2020 № 461/0/290-20/57, та повідомляє.

Законопроектом встановлюється відповідальність посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, працівників підприємств, установ, організацій за порушення прав та інтересів дітей.

1. Новою статтею 184-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачено відповідальність за невиконання посадовими особами органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, працівниками закладів, підприємств, організацій незалежно від форм власності службових чи професійних обов'язків щодо захисту прав дітей у межах повноважень, визначених законодавством, що призвело до порушень прав та інтересів дітей. Абзацом п'ятим частини першої статті 4 Закону України «Про охорону дитинства» визначено, що система заходів щодо охорони дитинства включає встановлення відповідальності юридичних і фізичних осіб (посадових осіб і громадян) за порушення прав і законних інтересів дитини, заподіяння їй шкоди.

Пропонуємо Законопроект привести у відповідність до законодавства та передбачити відповідальність за діяння, що призвели до порушення прав та законних інтересів дітей.

2. Новою статтею 188-52 КУпАП передбачено відповідальність посадових осіб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, працівників закладів, підприємств, організацій за невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, його територіальних органів, служб у справах дітей обласних, Київської

міської, районних, районних у мм. Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських і селищних рад об'єднаних територіальних громад.

По-перше, відповідно до Класифікатора організаційно-правових форм господарювання пропонуємо замість термінів «заклади, підприємства, організації» використовувати загальноживані терміни «підприємства, установи, організації».

По-друге, оскільки ідея законопроекту, на думку АМУ, – це створення дієвих механізмів щодо захисту прав дітей, пропонуємо передбачити відповідальність за невиконання визначених законних вимог щодо захисту прав та законних інтересів дітей Мінсоцполітики, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, до повноважень яких відноситься здійснення захисту прав дітей.

По-третє, у законах України відсутнє визначення «служби у справах дітей». З метою проведення Законопроекту у відповідність до чинного законодавства та для виключення неоднозначного трактування норми, пропонуємо слова «служба у справах дітей» замінити на «органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері сім'ї та дітей, структурні підрозділи обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчі органи міських міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад, до повноважень яких відноситься здійснення захисту прав дітей».

3. Статтею 255 КУпАП визначено суб'єктів, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення. Пропонуємо надати право складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені новими статтями 184-4 та 188-52 КУпАП органам державної влади та органам місцевого самоврядування з урахуванням структури статті 255 КУпАП.

4. Законопроектом не визначено орган, уповноважений розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені новою статтею 188-52 КУпАП. Пропонуємо уповноважити на це суддів районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів та внести відповідні зміни до статті 221 КУпАП за аналогією із розглядом справ про правопорушення, передбачених новою статтею 184-4 КУпАП.

5. Статтею 1 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» в редакції Законопроекту визначається, що служба у справах дітей є структурним підрозділом виконавчого органу сільської, селищної, міської (районної в місті) ради. Зазначаємо, що відповідно до статті 140 Конституції України до органів місцевого самоврядування належать сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, районні та обласні ради. Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Також, згідно зі статтею 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в

Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами, які наділяються законами України власними та делегованими повноваженнями. Тобто, повноваженнями наділяються виконавчі органи рад, а не структурні підрозділи виконавчих органів. Усі законодавчі акти покладають повноваження на виконавчі органи рад та структурні підрозділи РДА/ОДА, оскільки відповідно до Конституції України районні та обласні ради не мають своїх виконавчих органів.

Пропонована у Законопроекті норма обмежує самоврядні права сільських, селищних, міських рад, визначені статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», та не відповідає практиці діяльності служб у справах дітей. На сьогодні у частині органів місцевого самоврядування служба у справах дітей є виконавчим органом ради. Зазначимо, що організаційна форма діяльності служби у справах дітей ніяк не впливає на якість виконання ними повноважень.

Також, Законопроектом покладається на виконавчий орган сільської, селищної, міської міста районного значення ради повноваження із здійснення соціального захисту дітей. Зазначаємо, що на території сіл, селищ та міст районного значення здійснення соціального захисту дітей покладається на районні державні адміністрації.

Тому, пропонуємо абзац п'ятий частини першої статті 1 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» у редакції Законопроекту викласти наступним чином:

«орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері сім'ї та дітей, відповідні структурні підрозділи обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчі органи міських міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад (далі – служби у справах дітей);».

Враховуючи вищезазначене, Асоціація міст України погоджує проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення організаційної структури та державного контролю у сфері захисту прав дітей та соціальної підтримки сім'ї» із зауваженнями.

Додаток: порівняльна таблиця на 4 арк.

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан

Порівняльна таблиця до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення організаційної структури та державного контролю у сфері захисту прав дітей та соціальної підтримки сім'ї»

Редакція Мінсоцполітики	Запропонована редакція АМУ
<p>Стаття 184-4. Порушення у сфері захисту прав дітей</p> <p>1. Невиконання посадовими особами органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, працівниками <i>закладів, підприємств, організацій</i> незалежно від форм власності службових чи професійних обов'язків щодо захисту прав дітей у межах повноважень, визначених законодавством, що призвело до порушень прав та інтересів дітей –</p> <p>тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p>	<p>Стаття 184-4. Порушення у сфері захисту прав дітей</p> <p>1. Невиконання посадовими особами органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, працівниками підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності службових чи професійних обов'язків щодо захисту прав дітей у межах повноважень, визначених законодавством, що призвело до порушень прав та законних інтересів дітей –</p> <p>тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p>
<p>Стаття 188-52. Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, його територіальних органів, служб у справах дітей ~~обласних, Київської-міської, районних, районних у м. Києві та Севастопольської адміністрації, виконавчих органів-міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських і селищних рад об'єднаних територіальних громад~~ –</p> <p>тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, працівників ~~закладів, підприємств, організацій~~ незалежно від форм власності від п'ятнадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p>	<p>Стаття 188-52. Невиконання законних вимог щодо захисту прав та законних інтересів дітей посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, до повноважень яких відноситься здійснення захисту прав дітей</p> <p>Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, його територіальних органів, служб у справах дітей ~~обласних, Київської-міської, районних, районних у м. Києві та Севастопольської адміністрації, виконавчих органів-міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських і селищних рад об'єднаних територіальних громад~~ –</p> <p>тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, працівників ~~закладів, підприємств, організацій~~ незалежно від форм власності від п'ятнадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p>

<p>підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності від п'ятнадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p>	<p>Стаття 255. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення</p> <p>У справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218–221 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) уповноважені на те посадові особи: ... центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю (частини перша – четверта статті 41, статті 41-1 – 41-1, 188-1); центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, його територіальних органів (статті 184-2, 184-4, 188-52); ... <i>відсутній</i> ... 2-5) посадові особи, уповноважені на те місцевими державними адміністраціями (статті 96-2, 197, 198); ... 2-1) уповноважені на те посадові особи виконавчих органів міських міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад, до повноважень яких відноситься здійснення захисту прав дітей (статті 184-2, 184-4, 188-52); ... 2-5) посадові особи, уповноважені на те місцевими державними адміністраціями (статті 96-2, 184-2, 184-4, 188-52, 197, 198); ... Стаття 221. Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді) Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою - четвертою та сьомою статті 41, статтями 41-1 - 41-3, 42-1, 42-2, частиною першою статті 44, статтями
<p>Стаття 255. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення</p> <p>У справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218–221 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) уповноважені на те посадові особи: ... центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю (частини перша – четверта статті 41, статті 41-1 – 41-1, 188-1); центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, його територіальних органів, е служб у справах дітей – обласних, Київської – міської, районних – державних адміністрацій (статті 184-2, 184-4, 188-52); ... <i>відсутній</i> ... 2-5) посадові особи, уповноважені на те місцевими державними адміністраціями (статті 96-2, 197, 198); ... Стаття 221. Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді) Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою - четвертою та сьомою статті 41, статтями 41-1 - 41-3, 42-1, 42-2, частиною першою статті 44, статтями 	<p>Стаття 255. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення</p> <p>У справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218–221 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) уповноважені на те посадові особи: ... центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю (частини перша – четверта статті 41, статті 41-1 – 41-1, 188-1); центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей, його територіальних органів (статті 184-2, 184-4, 188-52); ... <i>відсутній</i> ... 2-5) посадові особи, уповноважені на те місцевими державними адміністраціями (статті 96-2, 197, 198); ... Стаття 221. Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді) Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою - четвертою та сьомою статті 41, статтями 41-1 - 41-3, 42-1, 42-2, частиною першою статті 44, статтями

<p>44-1, 46-1, 46-2, 51, 51-2, частинами другою, четвертою та п'ятою статті 85, статтями 85-1, 88 - 88-2, 89, 90, 91, 91-5, 92-1, 96-2, 98, 101-103, 103-3, частиною першою статті 106-1, статтями 106-2, 107-1, частиною другою статті 112, частинами четвертою, сьомою і дев'ятою статті 121, частиною четвертою статті 122, статтями 122-2, 122-4, 122-5, частинами другою і третьою статті 123, статтею 124, частиною третьою статті 126, частиною четвертою статті 127, статтею 127-1, статтею 130, частиною третьою статті 133, статтями 135-1, 139, частиною четвертою статті 140, статтями 146, 149-1, частиною другою статті 154, статтею 155-1, частинами першою, третьою і четвертою статті 156, статтями 160, 162, 162-1, 162-3, 163-1 - 163-4, частиною другою статті 163-7, статтями 163-12, частинами другою і третьою статті 163-17, статтями 164, 164-3, 164-5 - 164-19, 166-1 - 166-4, частинами першою, другою, дев'ятою та десятою статті 166-6, 166-8 - 166-12, 166-14 - 166-18, 166-21, 166-22, 166-23, 166-24, 166-25, 171-2, 172-4 - 172-20, 173 - 173-2, 173-4, 174, 177-2, частиною третьою статті 178, статтею 180-1, частинами першою, другою і третьою статті 181, частиною другою статті 182, статтями 183-1 - 185-11, 185-13, 186-1, 186-5 - 186-8, 187, 188, 188-1, 188-13 (крім справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з невиконанням законних вимог державного виконавця), 188-14, 188-16, 188-17, 188-19, 188-22, 188-25, 188-27, 188-28, 188-31, 188-32, 188-33, 188-34, 188-35, 188-38, 188-39, 188-40, 188-41, 188-45, 188-46, 188-47, 188-48, 188-49, 188-50, частиною першою статті 189-1, статтями 189-3, 190, 191, 193, 195-1 - 195-6, статтями 204-1, 204-3, 206-1, 212-2 - 212-21 цього Кодексу, а також справи про адміністративні правопорушення, вчинені особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років.</p>	<p>44-1, 46-1, 46-2, 51, 51-2, частинами другою, четвертою та п'ятою статті 85, статтями 85-1, 88 - 88-2, 89, 90, 91, 91-5, 92-1, 96-2, 98, 101-103, 103-3, частиною першою статті 106-1, статтями 106-2, 107-1, частиною другою статті 112, частинами четвертою, сьомою і дев'ятою статті 121, частиною четвертою статті 122, статтями 122-2, 122-4, 122-5, частинами другою і третьою статті 123, статтею 124, частиною третьою статті 126, частиною четвертою статті 127, статтею 127-1, статтею 130, частиною третьою статті 133, статтями 135-1, 139, частиною четвертою статті 140, статтями 146, 149-1, частиною другою статті 154, статтею 155-1, частинами першою, третьою і четвертою статті 156, статтями 160, 162, 162-1, 162-3, 163-1 - 163-4, частиною другою статті 163-7, статтями 163-12, частинами другою і третьою статті 163-17, статтями 164, 164-3, 164-5 - 164-19, 166-1 - 166-4, частинами першою, другою, дев'ятою та десятою статті 166-6, 166-8 - 166-12, 166-14 - 166-18, 166-21, 166-22, 166-23, 166-24, 166-25, 171-2, 172-4 - 172-20, 173 - 173-2, 173-4, 174, 177-2, частиною третьою статті 178, статтею 180-1, частинами першою, другою і третьою статті 181, частиною другою статті 182, статтями 183-1 - 185-11, 185-13, 186-1, 186-5 - 186-8, 187, 188, 188-1, 188-13 (крім справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з невиконанням законних вимог державного виконавця), 188-14, 188-16, 188-17, 188-19, 188-22, 188-25, 188-27, 188-28, 188-31, 188-32, 188-33, 188-34, 188-35, 188-38, 188-39, 188-40, 188-41, 188-45, 188-46, 188-47, 188-48, 188-49, 188-50, частиною першою статті 189-1, статтями 189-3, 190, 191, 193, 195-1 - 195-6, статтями 204-1, 204-3, 206-1, 212-2 - 212-21 цього Кодексу, а також справи про адміністративні правопорушення, вчинені особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років.</p>
<p>Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей»</p>	
<p>Стаття 1. Органи і служби у справах дітей, спеціальні установи та заклади, які здійснюють їх соціальний захист і профілактику правопорушень</p> <p>Здійснення соціального захисту дітей і профілактики серед них правопорушень покладається в межах визначеної компетенції на:</p>	<p>Стаття 1. Органи і служби у справах дітей, спеціальні установи та заклади, які здійснюють їх соціальний захист і профілактику правопорушень</p> <p>Здійснення соціального захисту дітей і профілактики серед них правопорушень покладається в межах визначеної компетенції на:</p>

<p>центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сім'ї та дітей;</p> <p>центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей та його територіальні органи;</p> <p>орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері сім'ї та дітей, відповідні структурні підрозділи обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, <i>виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських і селищних рад, у тому числі об'єднаних територіальних громад;</i></p>	<p>центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сім'ї та дітей;</p> <p>центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сім'ї та дітей та його територіальні органи;</p> <p>орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері сім'ї та дітей, відповідні структурні підрозділи обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчі органи міських міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад, сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад (далі – служби у справах дітей);</p>
--	--